

MÄKI-KULMALA, HEIKKI (2004). Tiedon moninaisuus

Hegelin filosofiassa ihmisen ja koko ihmiskunnan kehitystie ei kulje tietämättömyydestä tietoon, vaan hiljaisesta tiedosta reflektiiviseen, ”itsestään tietoiseen tietoon. Heikki Mäki-Kulmalan artikkeli lähtee klassisesta tiedon määrittelystä ja tuo sen rinnalle ja täydentäjäksi tiedon monimuotoisuutta, kuten hiljaisen tiedon ja spontaanin tiedon. Hän valottaa tiedon olemusta pohtineiden filosofien ajattelua ja tietokäsityksiä. Kausaalisuhteita tutkivat luonnontieteet mekaniisoivat ja teknistivät valistuksen ajan käsityksen tiedosta. Osin sen kritiikkinä syntyi hermeneuttinen ymmärrys, missä tulkinta on pikemminkin tulkitsijansa näköinen. Eri tietokäsitysten moninaisuudessa kirjoittaja hakee kiintopistettä, sillä ajallemme ominaisesta tiedon välineellistymisestä huolimatta on ihmisiä, joilla on tarve tavoitella myös jotain ”tosiolevaa”, olkoon se sitten aristotelelaisittain ikuisten totuuksien kanssa askaroivaa teoreettista järkeä, habermasilaisittain emansipatorista tietoa, scheleriläisittain sivistystietoa tai von wrightiläisittain intentionaalista tietoa.

MÄKI-KULMALA, HEIKKI (2004). Plurality of Knowledge

In Hegel’s philosophy, the road of individual development, or even of human development as a whole, does not lead from ignorance to knowledge but from silent knowledge to reflective knowledge, “knowledge which is aware of itself.” In his article, Heikki Mäki-Kulmala begins with a classical definition of knowledge, but then brings in more pluralistic forms of knowledge, such as silent knowledge and spontaneous knowledge, to complement this definition. He discusses the thinking and epistemological views of philosophers who have reflected upon the nature of knowledge. In the age of enlightenment, the natural sciences, through their focus on causal relationships, mechanised views of knowledge. In part through a critique of this approach the hermeneutic view emerged, where an interpretation is viewed as reflecting the interpreter. Within the plurality of various epistemological views, the author looks for benchmarks since, despite the instrumentalization of knowledge typical of our times, there still are people who have the need to pursue truth whether this would be Aristotle’s theoretical mind working with eternal truths, Habermas’s emancipatory knowledge, Scheler’s educational knowledge or von Wright’s intentional knowledge. *Aikuiskasvatus* Vol. 24, 1/2004.